

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
Fakulta sociálních věd
Institut mezinárodních studií

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(Posudek oponenta)

Práci předložil(a) student(ka): **Ivan Prestaš**

Název práce: **Analýza neoosmanismu a jeho působení v oblasti Západního Balkánu: Komparace Srbska a Bosny a Hercegoviny**

Oponoval (u externích oponentů uveďte též adresu a funkci v rámci instituce): **František Šístek, M.A., Ph.D.**

1. **OBSAH A CÍL PRÁCE** (stručná informace o práci, formulace cíle): Autor se v práci hodlá zabývat „neoosmanismem“ a jeho vlivem na současném Balkáně, konkrétně v Srbsku a Bosně a Hercegovině. „Neoosmanismus“ jako ideologický proud a případně i praktický směr turecké zahraniční politiky ovšem v autorově pojetí víceméně splývá s tureckou zahraniční a hospodářskou politikou obecně, což patří k hlavním problémům předkládané bakalářské práce. Tureckou zahraniční a hospodářskou politiku považuje autor za expanzionistickou. V úvodu deklaruje, že se hodlá soustředit na to, jaké podoby měl turecký vliv v politické a hospodářské sféře na obě sledované země v průběhu posledního desetiletí. Zároveň předpokládá, že „hlavním těžištěm“ turecké hospodářské politiky se postupně stává spíše Srbsko než Bosna a Hercegovina.
 2. **VĚCNÉ ZPRACOVÁNÍ** (náročnost, tvůrčí přístup, argumentace, logická struktura, teoretické a metodologické ukotvení, práce s prameny a literaturou, vhodnost příloh apod.): V úvodní části se autor snaží vypořádat se základními ideovými koncepty a proudy moderní turecké politiky od posledních desetiletí osmanské éry po současnost. Příslušné podkapitoly jsou ovšem často jen letmo načrtnuté, obsahují nepřesnosti a přehnané generalizace. Zcela ahistoricky tvrdí mj., že se křesťanské obyvatelstvo po celou dobu osmanské éry pokoušelo svrhnout „nadvládu Porty“. Navíc jednotlivé podkapitoly neřadí chronologicky: proč začíná kemalismem, fenoménem spjatým s republikánským Tureckem 20. století, když mu již v 19. století předcházela osmanismus i panislamismus? Značnou část práce zabírá v podstatě převyprávění zásadního díla současného neoosmanismu *Strategická hlubina* A. Davutoglu. Někdy převyprávění zabírá poměrně dlouhé plochy bez jakékoli digrese, doplnění, komparace a proložení jinými odkazy. Část práce, označovaná autorem za analytickou, představuje fakticky výčet hlavních faktů z hospodářských a politických vztahů mezi Tureckem na straně jedné a Srbskem, resp. Bosnou a Hercegovinou, na straně druhé. Závěrečné zjištění, že Turecko v posledních letech více investuje do Srbska, je správné, zároveň však poněkud banální a předem odhadnutelné. V 90. letech 20. století, kdy byla oblast bývalé Jugoslávie vzhledem k politické nestabilitě hospodářsky málo atraktivní, představovalo nejvýznamnějšího partnera Turecka v oblasti postkomunistické jihovýchodní Evropy Rumunsko – především proto, že šlo o poměrně lidnatou a hospodářsky zajímavou zemi. S ohledem na jisté zpoždění se teď pro Turecko důležitou zemí stává také Srbsko pro svůj význam samo o sobě i v postjugoslávském prostoru. Diskurs neoosmanismu s tímto vývojem nemusí nijak souviset.
 3. **FORMÁLNÍ A JAZYKOVÉ ZPRACOVÁNÍ** (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, formální náležitosti práce apod.): Autor vychází především ze zdrojů v srbochorvatštině. Z jazykového hlediska je jeho projev přijatelný. K přílohám: v tabulkách na str. 38-40 jsou ještě uvedeny údaje v srbochorvatštině, tj. původním jazyce před jejich stažením. Bibliografie není řádně rozčleněna, nejprve je sice srovnána abecedně, poté se ale (po písmeni Z) začínají objevovat další položky, začínající různými písmeny (většinou mají charakter primárních zdrojů, to už si ale čtenář musí domýšlet).
 4. **STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE** (celkový dojem z bakalářské práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek, naplnění cíle apod.):
- Omezený počet zdrojů, týkající se hlavní části textu, považují za jednu z největších slabín celé práce. Předkládaná bakalářská práce nemá analytický charakter, což platí i pro ty její části, které se za analytické výslovně označují. Jde spíše o převyprávění několika hlavních zdrojů. První část, věnovaná hlavním konceptům včetně klíčového neoosmanismu, je zpracována dosti povrchně. Za zásadní koncepční problém považují splývání neoosmanismu a turecké zahraniční a hospodářské politiky. Celkově lze konstatovat, že

autor nedokázal dostatečně přesvědčivě dokázat souvislost neoosmanismu jako ideologického proudu s praktickými projevy turecké zahraniční a zejména pak hospodářské politiky.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

Jaký je rozdíl mezi neoosmanismem a současnou tureckou zahraniční politikou obecně? Kde začíná jedno a kde končí druhé?

6. DOPORUČENÍ / NEDOPORUČENÍ K OBHAJOBĚ A NAVRHOVANÁ ZNÁMKA

(výborně, velmi dobře, dobře, nevyhověl): **Doporučuji přijmout bakalářskou práci k obhajobě a navrhuji hodnotit ji známkou E (dobře – good).**

Datum: 4. června 2018

Podpis:

Pozn.: Hodnocení pište k jednotlivým bodům, pokud nepíšete v textovém editoru, použijte při nedostatku místa zadní stranu nebo příložený list. V hodnocení práce se pokuste oddělit ty její nedostatky, které jsou, podle vašeho mínění, obhajobou neodstranitelné (např. chybí kritické zhodnocení pramenů a literatury), od těch věcí, které student může dobrou obhajobou napravit; poměr těchto dvou položek berte prosím v úvahu při stanovení konečné známky.